

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 29.11.1973, sp. zn. 2 Cz 18/73, ECLI:CZ:NS:1973:2.CZ.18.1973.1

Číslo: 13/1975

Právní věta: Při posouzení důvodnosti nároku na vydání užiteků z nemovitosti, vrácené vlastníku po zrušení původního vykonatelného rozhodnutí o přechodu nemovitosti na čs. stát, je třeba rovněž se zabývat otázkou, zda ten, kdo prospěch z nemovitosti získal, byl v dobré víře.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 29.11.1973

Spisová značka: 2 Cz 18/73

Číslo rozhodnutí: 13

Číslo sešitu: 1-2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Neoprávněný majetkový prospěch, Vlastnické právo

Předpisy: 71/1967 Sb. § 52

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Žalobci se domáhali proti Československému státu - Místnímu národnímu výboru ve V. O. zaplacení částky 14 710,- Kčs, kterou MNV ve V. O. obdržel od lidového spotřebního družstva Jednota v G. za užívání provozních místností v domě čp. 7 ve V. O. Tento svůj nárok odůvodňovali žalobci tím, že v roce 1960 vydané rozhodnutí podle § 5 vládního nařízení č. 15/1959 Sb. a § 11 vyhlášky č. 88/1959 Ú. l. o převodu vlastnictví oddělené části jejich domu čp. 7 ve V. O., v níž byly umístěny provozní místnosti, na čs. stát bylo v roce 1969 k protestu prokurátora zrušeno.

Rozsudkem okresního soudu v Gottwaldově bylo žalobě vyhověno do částky 10 687,- Kčs a žalobcům byla přiznána náhrada nákladů řízení ve výši 840,-Kčs; ve zbývajících částech byla žaloba zamítnuta.

Nejvyšší soud ČSR rozhodl o stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, tak, že tímto rozhodnutím soudu prvního stupně, které nabylo právní moci, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Soud prvního stupně měl především zjistit, zda žalobci uváděné rozhodnutí orgánů národních výborů, jímž bylo předchozí rozhodnutí zrušeno, je pravomocné a vykonatelné; v opačném případě by totiž byla žaloba předčasná a již z tohoto důvodu by jí nemohlo být vyhověno.

Soud nevzal dále zřetel na to, že v období mezi vydáním žalobci uváděnými správními rozhodnutími

trvaly právní vztahy založené prvním z těchto rozhodnutí a že na podkladě těchto vztahů mohlo dojít i ke vzniku dalších občanskoprávních vztahů i vůči dalším subjektům. Žalovaný a případně i další osoba (např. uživatel nemovitosti) jednali ovšem s ohledem na pravomocné správní rozhodnutí v dobré víře.

Na této skutečnosti, která je rozhodná z hlediska ustanovení § 458 odst. 2 o. z. pro posouzení nároku na vydání užitků, nemůže nic měnit ani to, že jako subjekt v daném právním vztahu vystupoval československý stát, jehož orgán (ONV v G.) vydal zmíněné správní rozhodnutí. Z hlediska ustanovení § 458 o. z. je totiž rozhodná subjektivní stránka u toho orgánu (organizace), který v daném občanskoprávním vztahu za stát jednal. To se v projednávané věci týkalo MNV ve V. O., do jehož správy byla nemovitost převedena.

Soud prvního stupně tedy ve věci rozhodl, aniž zkoumal, zda rozhodnutí, o něž žalobci opírali svůj nárok, je pravomocné a vykonatelné, a dále pak, zda byly splněny podmínky pro vydání užitků ve smyslu ustanovení § 458 odst. 2 o. z., neboť jimi bylo nutno rozumět i přijímanou úhradou za užívání nemovitosti nebo jednotlivých místností v ní.

Soud prvního stupně porušil tedy zákon v ustanoveních § 6 a § 120 o. s. ř. ve spojení s ustanoveními § 458 odst. 2 o. z. a § 52 zákona č. 71/1967 Sb. o správním řízení.